

til at give Overlærerne højere Lønninger, og hvis noget saadant endnu kan naas ved en Forhandling med Landstinget, vil jeg se det med Fornøjelse. Overlærerne ere jo ikke saa mange, og hvis man altsaa kan blive enig om en højere Lønning til dem, skal jeg være den sidste til at modsætte mig det, men ikke paa Beføstning af de lavere Læreres Lønning; saa foretrækker jeg, at disse have saa meget, at de kunne begynde deres Lærergerning uden at gøre Gæld, og saaledes saa mere Nytte af den lavere Overlærerslønning end af den højere, som de først opnaa, naar de have været Lærere i en Række af Aar og have skullet gøre Gæld hvert Aar for at leve. — Hvad angaar den ærede Folketingsmand for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), da udtalte han, at han slet ikke kunde se, at der egentlig var noget vundet ved dette Forslag set som Skolelov. Det kan jeg ganske vist ikke forstaa fra hans Side. Han har megen Interesse for Skolen, som naturligt er, og han maa dog som Jagmand være fuldstændig af samme Anskuelse som jeg, at naar vi saa 360 ny Stoler rundt omkring i Landet, og Børneantallet bliver mindre, maa det være en vigtig Faktor til at fremme Udviklingen. Det ærede Medlems Ønske gaar imidlertid heldigvis i dette Tilfælde i samme Retning som mine. Vi sige begge: I en Stat, hvor vi have en fri Forfatning, og hvor enhver Mand i den modne Alder kan kaldes til at styre Statens Anliggender, maa vi, der have med disse at gøre, sørge for at saa Oplysningen til at stride frem saa godt og saa hurtigt som muligt. Og den første Grundpille for en god Oplysning er imidlertid den, som Børnet faar i Skolen indtil sit 14de Aar. At vi ogsaa kunne være med til senere at saa Børn og unge Mennesker ind paa andre Skoler, hvor de yderligere kunne uddannes, er en anden Sag. Jeg er her fuldstændig enig i, at der er mange andre Ting, som der i denne Henseende skal lægges Bægt paa, og mange praktiske Ting, som den store Landbostand vil have Nytte og Glæde af, men de Ting kunne læres fra det 14de Aar og til det 22de Aar, da de unge Mænd jo skulle ind og aftjene deres Værnepligt.

Med disse Ord skal jeg tillade mig at anbefale det høje Ting at støtte dette Forslag saa meget som muligt og ved senere Forhandlinger at lægge saa megen Fordragelighed for Dagen, at vi kunne naa til at saa Lovforslaget ført igennem om ikke just ganske, som det foreligger, saa dog saaledes, at vi i Forening med Landstinget maa kunne acceptere det.

B. Jørgensen: I de sidste 10 Aar eller saa har en Del andre Lande gjort meget for at forbedre eller indvilde deres Skolevæsen, medens vi have staaet fuldstændig stille. Følgen deraf er bleven den, at vi med Hensyn til vor Folkef. skoles Udvikling ere fuldstændig oversløjede af andre Lande. Det er derfor efter min Mening paa høje Tid, at vi saa en ny Skolelov. Jeg forundrede mig derfor ganske vist noget over den Udtalelse, der kom fra det ærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (M. Clausen), som jo havde den noget mærkelige Mening, at vi i Grunden næsten slet ikke trænge til hverken nogen Lønningslov eller nogen Skolelov. Jeg tror, at han staaar noget ene med den Betragtning, at vort Skolevæsen, synes det, er saa godt i alle Retninger, som han kunde ønske. Nu er det ganske vist ikke noget Ideal af en Skolelov, der her foreligger, men vi maa troste os med, at man næppe nogen Sinde naar Idealet; man bliver i alle Forhold nødt til at slaa noget af for at naa til et Resultat. Saa daarligt, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (M. Klausen) i Gaar vilde gøre Forslaget til, er det dog imidlertid heller ikke. Han sagde, at det var en meget tarvelig Skolelov, og det ærede Medlem, der jo selv er Skolemand og har været med i Skoleudvalget og kender dette Lovforslag ud og ind, vil jo dog vide, at Forslaget indeholder mange Forbedringer fra det nu bestaaende, ganske vist ikke saa mange, som ogsaa jeg kunde ønske, men dog ikke saa og heller ikke ubetydelige. Det ærede Medlem maa heller ikke glemme, at hvis vi ingen Skolelov saa, bliver alt ved det gamle, og vi saa ikke de Forbedringer, som dette Lovforslag dog virkelig indeholder. De foreslaaede Lønningsforbedringer anser jeg for meget bestedne, men de ere dog saa store, at jeg er overbevist om, at Lærerne ville blive meget glade, hvis denne Skolelov kommer igennem. Jeg paaviste i Fjor dels under Finanslovens Behandling og dels under Skolelovens, at Gennemsnitslønnen for Lærere og Lærere her i Landet nu er gaaet saa lavt ned, at den omtrent er under 500 Kr., altsaa under den Minimumsløn, som blev fastsat ved Skoleloven af 1814. Deraf vil man dog formodentlig skønne, at heller ikke Lønningerne ere tidsvarende, thi om jeg end ikke, som den sidste ærede Taler (Golding), tror, at Lærere og Løjtnerer sulde ihjel, have mange Lærere i alt Fald en meget daarlig Lønning, det er ganske sikkert, og derfor vilde jeg ogsaa sætte Pris paa, at dette Forslag kom igennem, fordi imaa Lønninger derved vilde blive betydelig forbedrede. Jeg husker nok, at der